

OTSUS

04.12.2015 nr 5.1-5/15-045

Koondumisele nr 23/2015 Sågholmen AB ja PMC Group AB loa andmine

1. Koondumine

17.11.2015 esitas Sågholmen AB volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt Sågholmen AB, FIH Erhvervsbank A/S, Nordea Bank AB (publ) ja Nykredit Bank A/S sõlmisid 16.11.2015 aktsiate ostu-müügilepingu, mille järgi Sågholmen AB omandab 100% PMC Group AB aktsiatest.

Tehingu tulemusena kuulub aktsi aselts PMC Group AB koondumise teate esitanud Sågholmen AB valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 18.11.2015 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Sågholmen AB ja PMC Group AB.

Sågholmen AB (registrikood 556868-7973) on Rootsis registreeritud äriühing, mis kuulub Nordstjernan Investment AB valitseva mõju alla ning mille emaettevõtja on omakorda Nordstjernan AB. Nordstjernani kontsern tegutseb erinevates riikides üle maailma ning kontserni valitseva mõju all olevad põhilised äriühingud on NCC AB (Stockholmi börsil noteeritud äriühing), Rosti Group AB, Etac AB, Salcomp Holding AB, Bygghemma Group Nordic AB, WinGroup AG, KMT Precision Grinding AB (edaspidi KMT) ja Llentab AB (edaspidi Llentab).

Nimetatud ettevõtjatest tegutsevad Eestis või omavad Eestis käivet:

1. NCC AB on Rootsis registreeritud äriühing, mis on üks kahest suuremast ehitus- ja kinnisvaraarendusettevõtjast Põhjamaades, mille tegevusaladeks on elu-, äri- ja tööstushoonete ja teede ehitus ning elu- ja äripindade arendus. Samuti valmistab NCC AB asfaldi- ja kruusatooteid ning teostab pindamistöid. NCC AB valitseva mõju alla kuuluvad järgmised Eestis asutatud ühingud: NCC Property Development OÜ, NCC Ehitus AS, OÜ NCC Kalaranna, OÜ NCC Rabaküla, OÜ NCC Rannaõue ja OÜ NCC Elamuarendus.
2. Etac AB on Rootsis registreeritud äriühing, mis arendab, valmistab ja turustab liikumispuudega inimeste igapäevast toimetulekut hõlbustavaid seadmeid. Seadmeid müüakse peamiselt Etac, R82, Molift ja Immedia kaubamärkide all. Etac AB valitseva mõju all on R82 A/S, mis on registreeritud Taanis ning müüb tooteid mh ostjatele Eestis.
3. Bygghemma Group Nordic AB on juhtiv e-kaubandusettevõtja Põhjamaades, mis pakub laia valikut tuntud ehitus- ja sisekujundustoodete kaubamärke. Bygghemma Group Nordic AB valitseva mõju all on Eestis registreeritud äriühing Handelmark OÜ, mille peamiseks tegevusaladeks on logistika- ja elektroonikateenuste osutamine ematöötajale ning sisustuskaupade hulgimüük. Handelmark OÜ käive Eestis on marginaalne, kuna peamiselt toimub toodete müük Soome.

PMC Group AB (edaspidi PMC; registrikood 556664-7227) on Rootsis registreeritud äriühing ning ühtlasi ka PMC kontserni ematöötaja. PMC kontsern arendab, valmistab ja turustab kõike alates hüdraulilistest seadmekomponentidest ja hüdrocilindritest kuni valmis hüdrauliliste süsteemideni klientidele, kelleks on originaalseadmete tootjad, kuid ka tööstusettevõtjad ja lõpptarbijad. Lisaks tarnib PMC kontsern raudteeveokitele ukksesüsteeme.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2014. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi Juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt

mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

3.2.1 Horisontaalselt mõjutatud kaubaturud

Nordstjernani kontsern tegutseb Eestis peamiselt järgmistel kaubaturgudel:

- elu-, äri- ja tööstushoonete ehitamine;
- elu- ja äripindade arendamine;
- liikumispuudega inimeste igapäevast toimetulekut hõlbustavate seadmete tootmine ja müük;
- ehitusmaterjalide, sisustuskaupade ja sisekujundustoodete müük.

Väljaspool Eestit tegutseb Nordstjernani kontsern järgmistel kaubaturgudel:

- teede, sildade ja muu sarnase infrastruktuuri ehitamine;
- asfaldi- ja kruusatoodete valmistamine ja müük ning pindamistöõde teostamine;
- survevalu meetodil plastdetailide tootmine ja müük, sh toidutööstuses kasutatavate konteinerite kaaned ja korgid ning kodumasinade, elektroonika- ja autotööstuse jaoks valmistatavad detailid;
- mobiiltelefonide ja tahvelarvutite laadijate ning muude elektroonikatoodete tootmine ja müük;
- rõdu- ja terrassi klaasimistoodete tootmine ja müük;
- peenlihvimisseadmete tootmine ja müük;
- multifunktsionaalsete terashoonete tootmine ja müük;
- kinnisvara üürimine ja haldamine.

Koondumise teate kohaselt on Nordstjernani kontserni Eesti käive peaaegu kogu ulatuses teenitud NCC AB kaudu tegevusest elu-, äri- ja tööstushoonete ehitamisel ning elu- ja äripindade arendamisel ja müügil. Lisaks tekib käive liikumispuudega inimeste igapäevast toimetulekut hõlbustavate seadmete müügist ning marginaalne käive sisustuskaupade müügist. Nordstjernani kontsernil ei olnud 2014. aastal Eestis käivet ühelgi muul kaubaturul.

PMC tegutseb peamiselt järgmistel kaubaturgudel:

- hüdraulilised tooted, sh hüdrocilindrid, hüdroüsteemid ja hüdraulikaseadmete osad;
- elektromehhaanilised tooted, sh täiturid, ülekandeseadmed, elektromehhaaniliselt juhitud raudteeveeremite siseüksed ja elektromehhaanilised tigumehhanismid;
- pneumaatikaseadmed, sh erinevad pneumoseadmed, -lahendused ja -üsteemid, pneumoseadmete osad nagu silindrid, ventiilid, haaratsid, abiseadised jms;
- lubrikandid, sh rasketööstusele mõeldud lubrikandid ja määrimissüsteemid hüdrostaatilistele ja hüdrodünaamilistele laagritele;
- ukseüsteemid raudteesõidukitele, sh tuletõkke ukseüsteemid, vaheseinad ja täisseinad (sh tuletõkkeseinad), käsijuhitavad ja automaatsjuhitavad liugüksed, hingedega ukсед, teleskoop- ja kaarüksed ning tarvikud, nt lülitid.

Eelnevast nähtub, et koondumise osalised tegutsevad erinevatel kaubaturgudel ega oma kattuvaid tegevusalasid. Seega puuduvad Juhendi tähenduses horisontaalselt mõjutatud kaubaturud.

3.2.2 Vertikaalselt mõjutatud kaubaturud

Koondumise osaliste äritegevustel on mõningased vertikaalsed kattuvused. Näiteks tarnib PMC kontsern hüdraulika komponente, mis on sisendiks Nordstjernani kontserni ettevõtja KMT poolt peenlihvimiseseadmete tootmisel. Seega on koondumise osalised tegevad vertikaalselt üksteisele eelnevatel ja järgnevatel kaubaturgudel, kuid koondumise osaliste hinnangule tuginedes jääks nende turuosa vastavatel kaubaturgudel [0-5%], lisaks ei müü KMT oma tooteid Eesti turul.

Samuti tarnib PMC kontsern hüdraulika ja pneumaatika tooteid, mida on võimalik kasutada sisendina teede, tunnelite, sildade ja muude sarnaste infrastruktuuriobjektide ehitamisel, mis on NCC AB kontserni üheks tegevusalaks. Seega on koondumise osalised tegevad vertikaalselt üksteisele eelnevatel ja järgnevatel kaubaturgudel. NCC AB ei tegele aga Eestis teede, tunnelite, sildade ja muude infrastruktuuriobjektide ehitamisega ning koondumise osaliste hinnangul on PMC turuosa Eestis nii hüdraulika kui ka pneumaatika toodete müümisel [0-5%].

Lisaks tarnib PMC kontsern hüdrokilindreid ja varuosi ning teenuseid, mida kasutatakse sisendina multifunktsionaalsete terashoonete tootmisprotsessis, mis on üheks Nordstjernani kontserni ettevõtja Llentab tegevusaladest. Llentab ei tegutse Eestis turul ja PMC kontserni turuosa Eestis on koondumise osaliste hinnangul hüdrokilindrite ja varuosade müügil [5-10%].

Koondumise osaliste hinnangule tuginedes ei ületa osaliste turuosad vertikaalselt seotud kaubaturgudel Eestis [5-10%], kusjuures 2014. aastal ei olnud Nordstjernani kontsernil Eestis käivet ühelgi vertikaalselt seotud kaubaturul.

Eelnevat arvesse võttes, puuduvad käesoleva koondumise puhul Juhendi tähenduses vertikaalselt mõjutatud kaubaturud. Kuna käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolekorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine vajalik.

4. Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonKS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid ning koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba Sågholmen AB ja PMC Group AB koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 04.12.2015 otsuse nr 5.1-5/15-045 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 20.01.2015